

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/373/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517209140
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7517209140.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a členiek senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a Mgr. Zuzany Čisovskej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951 proti žalovanej: V. F., nar. X.X.XXXX, bytom V. I. XX, o zaplatenie 1.439,54 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 17Csp/168/2017-45 zo dňa 16.1.2018 v spojení s opravným uznesením č.k. 17Csp/168/2017-76 zo dňa 20.9.2018 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením č.k. 17Csp/168/2017-76 zo dňa 20.09.2018 vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie zmluvného úroku 13,90 % ročne z nezaplatenej istiny 1.439,54 eur od 25.03.2017 do zaplatenia, ako aj vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 1.493,50 € spolu s dlžným zmluvným úrokom 52,25 € ako aj spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.491,79 € od 4.4.2017 až do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet č. L. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

V prevyšujúcom rozsahu sa žaloba ohľadom zmluvného úroku a počiatku plynutia úroku z omeškania zamietla.

Žalobcovi sa voči žalovanej priznáva náhrada trov konania 100%.

2. Opravným uznesením č.k. 17Csp/168/2017-76 zo dňa 20.9.2018 opravil záhlavie rozsudku správnym označením predmetu konania, že ide o spor o 1.439,54 eur s príslušenstvom, lebo zrejmosťou chybou v písaní v písomnom vyhotovení rozsudku v záhlaví ako predmet konania bola označená suma 11.439,54 eur namiesto správneho 1.439,54 eur s príslušenstvom.

3. Rozsudok odôvodnil tým, že sporové strany uzavreli dňa 31.5.2016 úverovú zmluvu č. 315877, ktorej predmetom bolo poskytnutie bezúčelovej pôžičky žalovanej v sume 1.500,00 eur. Žalovaná sa ju zaviazala vrátiť v 96 splátkach po 26,05 eur v lehote splatnosti prvej splátky dňa 20.6.2016 a každú ďalšiu vždy do 20. dňa v mesiaci, všetko v lehote konečnej splatnosti dňa 20.5.2024. Bola dohodnutá fixná ročná úroková sadzba 13,9%, RPMN činila 16,89%, priemerná RPMN 8,48% a celková čiastka určená k zaplateniu 2.575,82 eur. Žalobca listom zo dňa 24.3.2017 vyzval žalovanú na predčasné splatenie celého úveru, keďže žalovaná aj napriek upomienkam nesplácala úver v súlade so zmluvou.

4. Ku dňu predčasného zosplatenia úveru dňa 24.3.2017 bola pohľadávka v sume 1.553,50 eur, pozostávajúca zo sumy dlžnej istiny 1.439,54 eur, neuhradených úrokov 52,25 eur, kapitalizovaného úroku z omeškania v sume 0,43 eur v sadzbe 5% ročne a poplatkov v sume 60,00 eur (ktoré si žalobca

v spore neuplatňuje) a dlh na poistení 1,28 eur (spolu 1.493,50 eur). Žalovaná v čase po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby neuhradila nič.

5. Súd prvej inštancie právne posúdil nárok žalobcu podľa zmluvného typu upraveného v § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ako aj podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

6. Prvoinštančný súd argumentoval tým, že z ust. § 502 ods. 1 a § 503 Obchodného zákonníka vyplýva, že Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplatnenia úveru iba do okamihu tohto zosplatnenia, alebo mu tieto patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

7. Ani ust. § 658 ods. 1 OZ a iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky. Uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť sa pri peňažnej pôžičke na týchto úrokoch dohodnúť. O dobe, na ktorú tak možno urobiť, mlčí. Vzhľadom k tejto dikcii, ktorá neobsahuje jednoznačný príkaz či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako i k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť, je možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu, v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno teda vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

8. Pretože konečná splatnosť úveru bola dohodnutá do 20.5.2024, predčasným zosplatnením úveru sa konečná splatnosť úveru 20.5.2024 zmenila na dátum 24.3.2017, prvoinštančný súd z toho vyvodil, že dohodnuté úroky 13,9% ročne z istiny patria žalobcovi iba do zosplatnenia, t.j. do 24.3.2017. Počnúc dňom 25.3.2017 žalobcovi zmluvný úrok nepatrí (viď aj KS Košice 6Co/213/2017). Okrem toho, ako vyplýva z obsahu zmluvy, zmluvný úrok z dlžnej istiny „až do jej zaplatenia“ stranami dohodnutý nebol a teda a táto skutočnosť preukazuje nárok na zmluvný úrok iba za obdobie do splatnosti istiny ako celku. O výške úroku z omeškania rozhodol v súlade s ust. § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

9. Keďže žalovaná sa dostala do omeškania až 4.4.2017 a nie od 25.3.2017, súd zamietol žalobu aj ohľadom úroku z omeškania za čas od 25.3.2017 do 3.4.2017.

10. O trovách konania rozhodol prvoinštančný súd v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP, lebo napriek čiastočnému zamietnutiu žaloby ohľadom príslušenstva konštatoval plný úspech žalobcu a priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

11. Proti rozsudku v rozsahu zamietnutia žaloby ohľadne zmluvného úroku 13,90% ročne z nezaplatenej istiny 1.439,54 eur od 25.3.2017 do zaplatenia podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. S argumentmi súdu prvej inštancie, že žalobcovi neprináleží úrok po zosplatnení úroku sa nestotožnil a uplatnil odvolací súd podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.

12. Odvolanie odôvodnil tým, že žalobca má nárok na zaplatenie zmluvného úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. V dôvodoch odvolania poukázal žalobca na to, že z ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby peňažných prostriedkov. Tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil.

13. Žalobca v odvolaní odkázal aj na aktuálnu rozhodovaciu prax iných krajských súdov a to rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 11C/12/2017-90 zo dňa 31.1.2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 45C/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017. Odkázal aj na rozhodovaciu prax v Českej republike, konkrétne rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 27.6.2007 sp.zn. 33Obo/607/2005, ďalej rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Cdo/140/2014 z 24.7.2014. Tiež odkázal žalobca na skutočnosť, že

navrhované znenie právnej úpravy § 53 ods. 9, kde sa na konci mala pripojiť veta „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 OZ“ nebola legislatívne prijatá.

14. Preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobe žalobcu vyhovie aj v časti zmluvného úroku 13,90% ročne z nezaplatenej istiny 1.439,54 eur od 25.3.2017 do zaplataenia a žalovaného zaviazže uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi aj náhradu trov odvolacieho konania.

15. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

16. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP.

17. Predmetom odvolacieho prieskumu bol rozsudok spojený s opravným uznesením vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplataenie zmluvného úroku 13,90% ročne z nezaplatenej istiny 1.439,54 eur od 25.3.2017 do zaplataenia a súvisiaci výrok o trovách konania.

18. Prvoinštančný súd správne právne uzavrel, že právny vzťah zo zmluvy o úvere sa spravuje ustanoveniami § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a keďže ide o vzťah spotrebiteľský uplatňujú sa vo veci aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

19. Vo všeobecnosti platí, že zmluva o úvere, vrátane úveru spotrebiteľského, zakladá medzi zmluvnými stranami záväzkový vzťah, ktorého podstatnými náležitosťami sú záväzok veriteľa poskytnúť na požiadanie dlžníka v jeho prospech peňažné prostriedky a záväzok dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky. Obchodný zákonník neobsahuje výslovnú právnu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného zosplataenia úveru iba do okamihu jeho zosplataenia, alebo mu úroky patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

20. Občiansky zákonník neupravuje inštitút zmluvy o úvere, obsahovo podobným inštitútom je inštitút zmluvy o pôžičke podľa § 657 a § 658 OZ, pri ktorom sa rovnako umožňuje pri peňažnej pôžičke možnosť dohodnúť úroky. Na rozdiel od zmluvy o úvere, kde sú úroky z úveru, ako dojednaná cena peňazí, podstatnou náležitosťou uzavretej zmluvy o úvere, pri zmluve o pôžičke ide iba o dispozitívne ustanovenie, ktoré umožňuje dohodnúť popri vrátení istiny z pôžičky aj úroky. Vzhľadom na dispozitívnosť právnej úpravy majú zmluvné strany neobmedzenú možnosť upraviť obsah ich záväzkového právneho vzťahu v rámci zmluvnej autonómie.

21. Odvolací súd právne uzatvára, že z ust. § 503 Obchodného zákonníka bez ďalšieho nie je možné uzavrieť, že úrok patrí len do splatnosti úveru, doba trvania povinnosti platiť úroky je upravená len určením jej začiatku (v ust. § 502 Obchodného zákonníka) a koniec doby je ponechaný na vôľu zmluvných strán. Pre dostatočné skutkové zistenie obsahu záväzkového vzťahu medzi sporovými stranami je potrebné dôsledne vychádzať z textu zmluvy o úvere, ktoré predložil ako dôkaz žalobca. Navyše platenie dohodnutých úrokov z úveru nemusí byť upravené priamo v texte zmluvy, ale postačuje, ak je uvedené v obchodných podmienkach, na ktoré zmluva musí odkazovať, pričom zmluva musí byť podpísaná a všeobecné obchodné podmienky musia byť spotrebiteľovi pri podpise zmluvy známe alebo sú k návrhu zmluvy predložené a to v okamihu akceptácie zmluvy.

22. Z písomného textu zmluvy o úvere prvoinštančný súd správne vyvodil, že v uzavretej zmluve chýba výslovná dohoda o povinnosti zaplatiť zmluvný úrok až do skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov, na druhej strane zo zmluvy nie je možné vyvodiť ani právny záver, ku ktorému dospel prvoinštančný súd, že úroky patria iba do vyhlásenia predčasnej splatnosti. Predčasná splatnosť úveru je druh sankcie, ktorú účastníci zmluvného vzťahu dohodli pri porušení určitých povinností a žalovanej logicky za jej porušenie nemôže vzniknúť výhoda spočívajúca v nezaplataení dohodnutého zmluvného

úroku. Žalobcovi nesporne patria úroky z úveru najmenej do dohodnutej konečnej splatnosti úveru, ktorá bola dohodnutá dňa 20.5.2024. Žalobcovi preto patria úroky z úveru najmenej do dohodnutej konečnej splatnosti úveru, pokiaľ k zaplateniu úveru nedôjde skôr.

23. Vzhľadom k horeuvedeným skutočnostiam odvolací súd zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby o zaplatenie zmluvného úroku 13,90% ročne z nezaplatenej istiny 1.439,54 eur od 25.3.2017 do zaplatenia v zmysle § 389 ods. 1 písm. c/ CSP a v zmysle § 391 ods. 1 CSP v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v spojení s výrokom o trovách konania.

24. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0. (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je

podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).